C/2025/2956

16.6.2025

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Strategické partnerstvo EÚ – India

(stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(C/2025/2956)

Spravodajca: **Aurel Laurențiu PLOSCEANU**

Poradkyňa	Maria GAVOUNELI, poradkyňa spravodajcu, skupina I
Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	18. 1. 2024
Právny základ	článok 52 ods. 2 rokovacieho poriadku stanovisko z vlastnej iniciatívy
Príslušná sekcia	sekcia pre vonkajšie vzťahy
Prijaté v sekcii	10. 3. 2025
Prijaté v pléne	26. 3. 2025
Plenárne zasadnutie č.	595
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	180/1/1

1. Závery a odporúčania

1.1. EHSV naliehavo vyzýva Európsku komisiu, aby dôsledne pracovala na zlepšovaní strategického partnerstva s Indiou, najväčšou formálne demokratickou krajinou na svete, a navrhla nový ambiciózny plán prispôsobený súčasným politickým a strategickým okolnostiam.

1.2. EHSV žiada Európsku komisiu, aby urýchlene zintenzívnila rokovania s Indiou o dohode o voľnom obchode s cieľom urobiť z Indie preferenčného partnera Európskej únie v strategickom kontexte.

1.3. EHSV sa zasadzuje za rozšírenie spolupráce medzi EÚ a Indiou vo všetkých oblastiach a za ďalšiu podporu spravodlivého, inkluzívneho a na pravidlách založeného medzinárodného obchodu vychádzajúc zo spoločnej histórie a hodnôt našich starobylých civilizácií, ako aj z nášho spoločného chápania súčasných reálií.

1.4. EHSV odporúča, aby EÚ a jej členské štáty prehĺbili spoluprácu s Indiou na bilaterálnych a multilaterálnych projektoch v oblasti infraštruktúry, výstavby – najmä hlbokomorských prístavov a letísk – a energetickej prepojenosti.

1.5. EHSV sa zasadzuje za ďalšie prehlbovanie spolupráce medzi EÚ a jej členskými štátmi na jednej strane a Indiou na strane druhej v otázkach obrany a bezpečnosti, najmä v oblasti výskumu, vývoja a inovácií, vrátane spoločných vesmírnych projektov a projektov s dvojakým použitím, s osobitným dôrazom na prínos malých a stredných podnikov (MSP).

1.6. EHSV odporúča, aby EÚ a jej členské štáty pokračovali v spolupráci s Indiou na spoločných projektoch námornej bezpečnosti, najmä v západnej časti Indického oceánu a na námorných trasách, ktoré ním prechádzajú.

1.7. EHSV ďalej odporúča rozšíriť kultúrne výmeny EÚ a jej členských štátov s Indiou, konkrétne prostredníctvom spolupráce medzi univerzitami a študentských výmen, ako aj výmen medzi pedagogickými a vedeckými pracovníkmi.

1.8. EHSV odporúča rozšíriť spoluprácu s Indiou v rámci hospodárskeho koridoru India – Blízky východ – Európa (IMEC). V tejto súvislosti vypracuje v blízkej budúcnosti komplexné stanovisko k projektu IMEC a jeho výhľadom.

1.9. Nové partnerstvo medzi EÚ a Indiou musí prispieť k ratifikácii a implementácii základných dohovorov MOP a k postupnému obmedzovaniu neformálneho charakteru trhu práce. EHSV preto vyzýva Radu EÚ, Európsku komisiu a členské štáty EÚ, aby do procesu rokovaní urýchlene zapojili organizovanú občiansku spoločnosť (vrátane sociálnych partnerov) prostredníctvom stálej poradnej štruktúry ([1]). V konečnom dôsledku musí dohoda o voľnom obchode obsahovať ambicióznu kapitolu o obchode a udržateľnom rozvoji so štrukturálnym monitorovaním a poradnou úlohou organizácií občianskej spoločnosti (vrátane sociálnych partnerov) na oboch stranách ([2]).

1.10. EHSV vyzýva Európsku radu, Európsku komisiu a členské štáty EÚ, aby podľa možnosti obnovili činnosť okrúhleho stola EHSV EÚ – India za účasti občianskej spoločnosti.

1.11. EHSV víta nadchádzajúci samit EÚ – India, vrátane jeho časti venovanej mládeži, a v tejto súvislosti je pripravený k nemu náležite prispieť.

2. **Všeobecné pripomienky**

2.1. *Dvojstranné vzťahy a partnerstvo medzi EÚ a Indiou*

2.1.1. India, ktorá má 1,4 miliardy obyvateľov, je najľudnatejšou krajinou na svete. Svetová banka očakáva, že India do roku 2030 predstihne Japonsko i Nemecko a stane sa treťou najväčšou ekonomikou na svete. Indická obchodná a priemyselná komora pre pokrok, harmóniu a rozvoj očakáva, že India sa do roku 2026 stane štvrtou najväčšou globálnou ekonomikou a predbehne tak Japonsko, pričom sa predpokladá, že miera rastu HDP dosiahne 6,8 % v roku 2024 a 7,7 % v roku 2026.

2.1.2. Európska únia a India ako dve najväčšie demokracie na svete sú jednotné vo svojom záväzku ku globálnemu poriadku založenému na pravidlách, účinnému multilateralizmu a udržateľnému rozvoju. V roku 2004 bola India označená za jedného zo strategických partnerov EÚ. Okrem toho India nadviazala strategické partnerstvá s členskými štátmi EÚ, ako sú Nemecko, Francúzsko a Grécko, pričom sa snaží ďalej rozširovať bilaterálnu spoluprácu a strategický dialóg.

2.1.3. V roku **2022** sa pripomenulo **60. výročie dvojstranných vzťahov medzi EÚ a Indiou**, pričom sa zdôraznilo niekoľko kľúčových úspechov:

— EÚ bola v roku 2023 najväčším obchodným partnerom Indie, pričom obchod s tovarom predstavoval 124 miliárd EUR, t. j. 12,2 % celkového indického obchodu (v porovnaní s 10,8 % v prípade USA a 10,5 % v prípade Číny).

— Priame zahraničné investície (PZI) EÚ v Indii dosiahli v roku 2023 hodnotu 108,3 miliardy EUR, čo predstavuje nárast oproti 82,3 miliardy EUR v roku 2019.

— EÚ je druhou najväčšou destináciou indického vývozu s podielom 17,5 % celkového vývozu (v porovnaní so 16,7 % z USA a 3,7 % z Číny).

— Obchod s tovarom medzi EÚ a Indiou sa za posledné desaťročie zvýšil takmer o 90 %, zatiaľ čo obchod so službami dosiahol v roku 2023 hodnotu 50,8 miliardy EUR (v porovnaní s 30 miliardami EUR v roku 2020).

— Celkovo 6 000 spoločností z EÚ pôsobiacich v Indii vytvorilo 1,7 milióna priamych pracovných miest a ďalších 5 miliónov nepriamych pracovných miest.

— Európska investičná banka (EIB) investovala viac ako 3 miliardy EUR do projektov v Indii v oblasti infraštruktúry, energetiky a klímy.

([1]) Ú. v. EÚ C 290, 29.7.2022, s. 11.
([2]) Ú. v. EÚ C 140, 21.4.2023, s. 69.

2.1.4. Spolupráca medzi EÚ a Indiou v rokoch 2020 až 2025 bola a stále je riadená **plánom pre strategické partnerstvo EÚ – India** ([3]), **stratégiou EÚ pre spoluprácu v indicko-tichomorskom regióne** ([4]) a **stratégiou Global Gateway** ([5]).

2.1.5. **Parlamentné vzťahy:** Delegácia poslancov EP navštívila Indiu 18. – 20. decembra 2023 na 15. medziparlamentnej schôdzi. **Výbor EP pre medzinárodný obchod (INTA) v** nadväznosti na svoju **návštevu Indie v dňoch 24. – 26. februára 2025** s cieľom lepšie pochopiť perspektívu Indie, pokiaľ ide o súčasné obchodné rokovania, prediskutoval 19. – 20. marca 2025 aktuálny stav vzťahov medzi EÚ a Indiou.

2.2. *Kontext: zahraničná politika Indie*

2.2.1. **Vzťahy medzi Indiou a Čínou**, ktoré sa v dôsledku násilných stretov na hraniciach v roku 2020 dostali do bodu zlomu, sú dominantným faktorom v zahraničnej a bezpečnostnej politike Dillí a hlavnou hnacou silou snáh o dosiahnutie mnohostranných vzťahov. Pri neformálnych rokovaniach na samite krajín BRICS (v októbri 2024) India a Čína urobili dôležitý krok smerom k normalizácii situácie na hraniciach tým, že schválili obnovenie i) hliadok pozdĺž línie súčasnej kontroly a ii) rozhovorov medzi osobitnými zástupcami o hraničnej problematike (pozastavené od roku 2019).

2.2.2. **Partnerstvo medzi Indiou a Ruskom** je základným kameňom strategickej bezpečnostnej politiky a mnohostranne orientovanej zahraničnej politiky Indie. Predseda vlády Modi v júli 2024 odcestoval do Ruska na samit medzi Indiou a Ruskom a tento rok sa stretol s prezidentom Putinom na druhom dvojstrannom stretnutí pri neformálnych rokovaniach na nedávnom samite krajín BRICS, ktorý sa konal 23. – 24. októbra 2024 v Kazani. V snahe reagovať na medzinárodné pobúrenie (návšteva pána Modiho v júli sa časovo zhodovala s útokom na detskú nemocnicu na Ukrajine) a zachovať vyváženosť Indie pán Modi navštívil v auguste 2024 Kyjev, v rámci mierového procesu sa však nezaviazal k aktívnejšej úlohe. Pán Modi sa opäť stretol s prezidentom Zelenským 23. septembra 2024 na samite OSN o budúcnosti. Rusko sa vzhľadom na značné príjmy plynúce z predaja ropy v súčasnosti ešte viac prikláňa k obchodu s Indiou v záujme nákupu a dovozu tovaru, ktorý je predmetom záujmu, najmä tovaru s dvojakým použitím alebo s uplatnením na bojisku.

2.2.3. **Vzťahy medzi Indiou a USA**: Tieto vzťahy prejavujú znaky strategickej kontinuity, ktoré sa počas posledných piatich amerických vlád zintenzívňovali. Za novej americkej administratívy sa uvidí, ako sa bude vyvíjať záväzok týkajúci sa transferu technológií a existujúcich bezpečnostných dohôd s Indiou vzhľadom na zavedenie recipročných ciel, ako aj na vplyv prípadného zmiernenia napätia medzi Indiou a Čínou. India a Spojené štáty americké sa dohodli na výmene miesta usporiadania **štvorstranného samitu** (štvorstranný dialóg o bezpečnosti) v roku 2025, ktorý sa má teraz konať v Indii. Pokiaľ ide o Čínu, Dillí postupuje obozretne v nadväznosti na rázne stanovisko štvorstranného bezpečnostného dialógu k asertívnemu správaniu Číny v indicko-tichomorskom regióne a Juhočínskom mori a v súvislosti s Taiwanom na jednej strane, pričom sa zároveň vyhýba priamej konfrontácii s cieľom odvrátiť ďalšie napätie na hraniciach na strane druhej.

3. **Vzťahy medzi EÚ a Indiou**

3.1. *História strategického partnerstva EÚ – India:*

3.1.1. **Dvojstranné vzťahy medzi EÚ a Indiou sa začali formovať začiatkom 60. rokov 20. storočia,** pričom India bola jednou z prvých krajín, ktoré nadviazali diplomatické styky s Európskym hospodárskym spoločenstvom v roku 1962. Spoločné politické vyhlásenie podpísané v roku 1993 spolu s **dohodou o spolupráci medzi EÚ a Indiou podpísanou v roku 1994** otvorilo cestu k posilneniu dvojstranných väzieb.

3.1.2. **Prvý samit India – EÚ sa konal v júni 2000 v Lisabone** a doteraz sa uskutočnilo 16 samitov. **Tento vzťah bol povýšený na „strategické partnerstvo“** počas 5. samitu v Haagu v **roku 2004**. **Spoločný akčný plán** ako plán strategického partnerstva bol prijatý po 6. samite v Naí Dillí.

([3]) https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-india-strategic-partnership-roadmap-2025_en.
([4]) https://www.eeas.europa.eu/eeas/joint-communication-indo-pacific_en.
([5]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021JC0030&qid=1653525883495.

3.1.3. Na **15. samite India – EÚ**, ktorý sa konal virtuálne v roku **2020**, **bol prijatý** ambiciózny **plán do roku 2025** ([6]). Vedúci predstavitelia sa rozhodli posilniť strategické partnerstvo EÚ a Indie založené na spoločných zásadách a hodnotách demokracie, slobody, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv, pričom za cieľ mali dosiahnuť konkrétne prínosy pre ľudí v EÚ a Indii. Bola podpísaná dohoda o spolupráci v oblasti civilnej jadrovej energetiky a ďalšia dohoda o vedecko-technologickej spolupráci bola predĺžená o ďalšie obdobie piatich rokov. Obe strany vydali aj Spoločné vyhlásenie o efektívnom využívaní zdrojov a obehovom hospodárstve. Okrem toho boli prijaté spoločné vyhlásenia EÚ a Indie zamerané na posilnenie úsilia v oblasti prepojenosti, vodohospodárstva a efektívneho využívania zdrojov uplatnením prístupu založeného na obehovom hospodárstve.

3.1.4. **Rada EÚ – India pre obchod a technológie** bola vytvorená ako koordinačná platforma na riešenie kľúčových výziev v oblasti obchodu, dôveryhodných technológií a bezpečnosti **pri príležitosti prvej návštevy** Ursuly von der Leyenovej v **Indii ako predsedníčky Európskej komisie v apríli 2022**. **Prvá schôdza ministrov Rady EÚ – India pre obchod a technológie** sa konala v máji 2023 v Bruseli. Výročná schôdza v roku 2024 sa konala 28. februára 2025 počas návštevy celej Európskej komisie v Dillí. V novembri 2023 bolo podpísané memorandum o porozumení o polovodičoch, zatiaľ čo India a Francúzsko spolupredsedali samitu o opatreniach v oblasti umelej inteligencie v roku 2025.

3.2. *Strategické partnerstvo EÚ – India*

3.2.1. V roku 2024 sme si pripomenuli 20. výročie **strategického partnerstva EÚ a Indie,** ktoré sa nedávno zintenzívnilo vďaka záujmu Indie o rozvoj multipolárneho sveta a zintenzívnenie spolupráce s EÚ. Rozsiahle **dvojstranné portfólio** zachytené v **pláne do roku 2025 sa naďalej rozširuje**, pričom sa zameriava najmä na spoluprácu v oblasti obchodu, zelenej transformácie, inovácií a digitálnej transformácie, prepojenosti a bezpečnosti a obrany vrátane spolupráce v oblasti kozmického priestoru. Úzke partnerstvo EÚ a Indie napriek tomu zahŕňa špecifické **výzvy**, konkrétne protekcionizmus Indie, jej dlhodobé partnerstvo s Ruskom a ľudské práva.

3.2.2. Predsedníčka Ursula von der Leyen a Európska komisia počas stretnutia v Dillí diskutovali o **strategickom programe EÚ – India** a zaviazali sa pozdvihnúť toto partnerstvo na vyššiu úroveň na základe 20 rokov trvajúceho strategického partnerstva medzi Indiou a EÚ a viac ako 30 rokov trvajúcej dohody o spolupráci medzi Indiou a Európskym spoločenstvom. Ďalej zopakovali svoj záväzok podporovať slobodný, otvorený, mierový a prosperujúci indicko-tichomorský priestor založený na medzinárodnom práve a vzájomnom rešpektovaní suverenity a mierovom riešení sporov, ktoré sa opiera o účinné regionálne inštitúcie. India privítala, že sa EÚ pripojila k iniciatíve pre Indický a Tichý oceán (IPOI).

3.2.3. V rámci vykonávania **stratégie Global Gateway** sa už začala vynakladať značná finančná podpora na vývoj zelených technológií, mestské infraštruktúry a zásobovanie vodou.

3.2.4. **Prepojenosť: Partnerstvo EÚ a Indie v oblasti prepojenosti** ([7]) bolo spustené na stretnutí vedúcich predstaviteľov Indie a EÚ v **máji 2021** so zameraním na dopravu, digitálne technológie, energetické siete a tok ľudí, tovaru, služieb, údajov a kapitálu. Pri neformálnych rokovaniach na samite vedúcich predstaviteľov skupiny G20, ktorý sa konal v septembri 2023 v Naí Dillí, vedúci predstavitelia Indie, EÚ, Francúzska, Nemecka, Talianska, Saudskej Arábie, Spojených arabských emirátov a USA ohlásili memorandum o porozumení, v ktorom sa zaviazali spolupracovať na vytvorení nového **hospodárskeho koridoru India – Blízky východ – Európa (IMEC)**, ktorý prakticky integruje partnerov z Blízkeho východu a južnej Ázie do spoločného geoekonomického usporiadania. Projekt pozostáva z dvoch koridorov, z ktorých jeden prepája Európu s Perzským zálivom a druhý prepája Perzský záliv s Indiou, čoho súčasťou budú železničné spojenia, elektrické a dátové káble a potrubia na vývoz vodíka. Prepojenia sa zavedú aj s Izraelom a Jordánskom, hoci tieto krajiny nepodpísali dohodu o IMEC.

3.2.5. **Spolupráca medzi EÚ a Indiou v oblasti zmeny klímy** sa vyvíja v širšom kontexte spoločných záväzkov v medzinárodných dohodách, ako je Parížska dohoda z roku 2015. Prechod Indie ako **tretieho najväčšieho producenta emisií CO_2 na svete** na zelenú energiu má zásadný význam pre celý svet. Ambície Indie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov exponenciálne narástli a od prijatia štátneho rozpočtu na rok 2023 sa kladie veľký dôraz na výrobu zelenej energie. Hlavným zdrojom energie v krajine však zostáva uhlie. Na samotnú Indiu v najbližších niekoľkých desaťročiach pripadne 25 % celosvetového nárastu dopytu po energii. Už teraz je India po Číne a USA **tretím najväčším dovozcom energie** na svete.

([6]) https://www.eeas.europa.eu/eeas/eu-india-strategic-partnership-roadmap-2025_en.
([7]) https://www.consilium.europa.eu/media/49522/eu-india_connectivity-factsheet_2021-05-final.pdf.

3.2.6. V roku 2016 EÚ a India nadviazali partnerstvo EÚ a Indie v oblasti čistej energie a klímy ([8]), ktoré podporuje prístup k čistej energii a technológiám šetrným ku klíme a ich šírenie, ako aj výskum a vývoj inovačných riešení. Súčasné oblasti spolupráce zahŕňajú činnosti zamerané na veternú energiu na mori, strešné solárne inštalácie a solárne parky, integráciu energie z obnoviteľných zdrojov a uskladňovania energie, inteligentné siete, biopalivá a energetickú hospodárnosť budov.

3.3. *Dohoda o voľnom obchode*

Európska únia 17. júna 2022 obnovila rokovania s Indiou ([9]) o dohode o voľnom obchode, ako aj samostatné rokovania o dohode o ochrane investícií a dohode o zemepisných označeniach.

3.3.1. Cieľom **rokovaní o ochrane investícií** je poskytnúť investorom z oboch strán predvídateľné a bezpečné investičné prostredie pomocou záväzkov v oblasti:

— nediskriminácie,

— ochrany pred vyvlastnením bez náhrady a proti nespravodlivému zaobchádzaniu s investormi a ich investíciami pri súčasnom zachovaní práva na reguláciu a

— prevodu investičných výnosov.

3.3.2. Desiate kolo rokovaní o dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou sa uskutočnilo **10. – 14. marca 2025 v Bruseli**, kde prebehnú diskusie o obchode, investíciách a zemepisných označeniach.

4. **Súčasnosť a budúcnosť**

4.1. *Aktuálny stav*

4.1.1. Európska únia a India usporiadali **22. novembra 2024** v Bruseli **5. zasadnutie o preskúmaní strategického partnerstva**. Stranu zastúpenú EÚ viedol Simon Mordue, zástupca generálneho tajomníka pre hospodárske a globálne otázky, Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), a indickú stranu Tanmaya Lal, tajomník (západ), ministerstvo zahraničných vecí.

4.1.2. Dňa 21. novembra 2024 boli takisto zvolané 10. konzultácie medzi EÚ a Indiou o zahraničnej politike a bezpečnosti a 10. zasadnutie panelu EÚ – India pre energetiku.

4.1.3. Na týchto zasadnutiach sa posudzovalo celé spektrum dvojstrannej spolupráce medzi Indiou a EÚ a plnenie podrobných záväzkov stanovených v strategickom partnerstve India – EÚ: plán do roku 2025 ([10]). Výmena názorov sa zamerala aj na budúce priority vzťahov medzi EÚ a Indiou a nový impulz vo vzťahoch, pričom uvítala záväzok predsedníčky Ursuly von der Leyenovej vyjadrený v politických usmerneniach na roky 2024 – 2029 vypracovať nový strategický program EÚ – India.

4.1.4. Diskusie sa sústreďovali na širokú škálu tém vrátane hospodárskej bezpečnosti, zelenej transformácie, spolupráce v oblasti obrany a bezpečnosti, **migrácie**, mobility, **partnerstva EÚ a Indie v oblasti konektivity**, stratégie **Global Gateway** a hospodárskeho koridoru **IMEC**. Obe strany diskutovali aj o prehĺbení spolupráce v záležitostiach týkajúcich sa inovácií, vedy a technológií vrátane pozitívneho vývoja v kontexte Rady EÚ – India pre obchod a technológie (ROT) a o príležitostiach na posilnenie medziľudských kontaktov v oblasti vzdelávania a výskumu.

([8]) https://www.cecp-eu.in/.
([9]) https://policy.trade.ec.europa.eu/news/eu-and-india-kick-start-ambitious-trade-agenda-2022-06-17_en.
([10]) https://www.consilium.europa.eu/media/45026/eu-india-roadmap-2025.pdf.

4.1.5. Zhodnotili aj prebiehajúce rokovania o **dohode o voľnom obchode**, dohode o ochrane investícií a dohode o zemepisných označeniach a zhodli sa na ich význame. Uvítali mnohostrannú spoluprácu a ocenili pravidelný dvojstranný dialóg o hospodárskych otázkach vrátane dialógu o **odolných dodávateľských reťazcoch** v kontexte ROT. Všetky tieto otázky boli prediskutované počas **druhej ministerskej schôdze ROT v Naí Dillí 28. februára 2025**.

4.1.6. EÚ a India uvítali svoje partnerstvo v súvislosti s globálnymi záležitosťami, posilnenou spoluprácou v rámci multilaterálneho systému (vrátane skupiny G20) a humanitárnymi otázkami vrátane riadenia rizika katastrof v tretích krajinách. Obe jednoznačne odsúdili terorizmus a násilný extrémizmus vo všetkých jeho formách a prejavoch vrátane cezhraničných útokov.

4.1.7. Obe strany zdôraznili význam strategického partnerstva India – EÚ pri riešení globálnych výziev, najmä vzhľadom na nedávny geopolitický vývoj. Zopakovali svoj spoločný záväzok podporovať slobodný, otvorený, inkluzívny, mierový a prosperujúci indicko-tichomorský región, pričom India privítala rastúcu angažovanosť Európskej únie v regióne.

4.1.8. India aj EÚ sa zaviazali realizovať spravodlivý a inkluzívny medzinárodný obchod založený na pravidlách. Zároveň však EÚ a India vedú v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) spor o indické clá na určité európske informačné a komunikačné technológie (IKT). Porota WTO v roku 2023 rozhodla, že tieto clá sú v rozpore s pravidlami WTO ([11]). Naí Dillí sa následne v decembri 2023 odvolalo proti tomuto rozhodnutiu, pričom však Odvolací orgán je už niekoľko rokov blokovaný. Európska komisia **28. novembra 2024** začala konzultácie o tejto záležitosti s Indiou v rámci WTO s cieľom vyriešiť spor. Hoci sa konzultačná fáza WTO skončila 10. februára 2025, nič nenasvedčuje tomu, či EÚ prijme odvetné obchodné opatrenia voči Indii ako súčasť vykonávania nariadenia (EÚ) 2021/821 o dodržiavaní obchodných pravidiel ([12]).

4.1.9. **Dňa 8. januára 2025 sa v Naí Dillí uskutočnilo 11. zasadnutie v rámci dialógu o ľudských právach medzi Indiou a EÚ**, na ktorom sa opätovne potvrdili spoločné zásady oboch strán, ktorými sú demokracia, sloboda a právny štát. Diskutovalo sa o širokej škále tém vrátane občianskych a politických práv, sociálnych a hospodárskych práv a slobody prejavu, a to online aj offline. Medzi osobitné oblasti záujmu patrila rodová rovnosť, práva LGBTQI+ osôb, práva detí, posilnenie postavenia žien, odstránenie všetkých foriem diskriminácie a sloboda náboženského vyznania a viery, zabezpečenie slobody zhromažďovania a združovania. Obe strany sa zhodli na dôležitosti ochrany nezávislosti a rozmanitosti organizácií občianskej spoločnosti, ako aj ochrany novinárov a iných zainteresovaných strán. Zaoberali sa aj obavami súčasnosti, ako sú technológie a ľudské práva, práva migrantov a úloha podnikov pri dodržiavaní ľudských práv, pričom sa zohľadnili hodnotové reťazce a posilnené povinnosti náležitej starostlivosti podľa smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti.

4.2. *Zapojenie občianskej spoločnosti do iniciatív týkajúcich sa Indie*

4.2.1. Rozhodnutie zaviesť okrúhly stôl EÚ – India bolo prijaté na ministerskom zasadnutí EÚ – India v decembri 1999 v Helsinkách a následne bolo schválené na prvom samite EÚ – India v júni 2000 v Lisabone.

4.2.2. Tento okrúhly stôl tvorilo 30 zástupcov indickej a európskej občianskej spoločnosti (15 za každú stranu). Bol zavedený ako stále fórum na diskusie a dialóg na úrovni občianskej spoločnosti o všetkých záležitostiach týkajúcich sa vzťahov medzi EÚ a Indiou so širším horizontom a neformálnejším prístupom, než je možné na oficiálnej úrovni. Zasadnutia v rámci neho prebehli dvanásťkrát, naposledy v roku 2008, pričom závery z nich nadobudli podobu odporúčaní, ktoré majú slúžiť ako podklady pre samity EÚ – India. V priebehu rokov sa však dialóg stal menej účinným vzhľadom na rozdielny pôvod účastníkov a ich reprezentatívnu povahu a zasadnutia za okrúhlym stolom zanikli.

([11]) https://www.wto.org/english/tratop_e/dispu_e/cases_e/ds582_e.htm.
([12]) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

4.2.3. Po stretnutí s indickým veľvyslancom v Belgicku a Luxembursku Sourabhom Kumarom, ktoré sa konalo 15. októbra 2024, predseda sekcie REX a spravodajca tohto stanoviska dostali pozitívnu reakciu na myšlienku vzbudiť záujem v radoch indickej občianskej spoločnosti o opätovné zavedenie okrúhleho stola EÚ – India. Nové partnerstvo medzi EÚ a Indiou musí prispieť k ratifikácii a implementácii základných dohovorov MOP a k postupnému obmedzovaniu neformálnych prvkov na trhu práce. V každom prípade musí byť organizovaná občianska spoločnosť v Indii a EÚ štrukturálne zapojená do rokovaní o dohode o voľnom obchode. V konečnom dôsledku musí dohoda o voľnom obchode obsahovať ambicióznu kapitolu o obchode a udržateľnom rozvoji, ktorá bude pokrývať otázku pracovných práv a ochrany klímy a životného prostredia so štrukturálnym monitorovaním a poradnou úlohou organizácií občianskej spoločnosti (vrátane sociálnych partnerov) na oboch stranách.

V Bruseli 26. marca 2025

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Oliver RÖPKE